

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Co/165/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212219888
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislav Libant
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4212219888.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Stanislava Libanta a členov senátu JUDr. Štefana Hrvolu a JUDr. Jána Vanka, v právnej veci žalobcu: E., s. r. o. so sídlom Y., E. XX, IČO: XX XXX XXX, zastúpený B. E., s. r. o. so sídlom v Y., C. 4, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 30. júna 2014, č. k. 9C/579/2012-48 a uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 18. septembra 2014, č.k. 9C/579/2012-68, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 9C/579/2012-48 zo dňa 30. júna 2014 potvrdzuje.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolačný súd uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č.k. 9C/579/2012-68 zo dňa 18. septembra 2014 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Konštatoval, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplata sumy 175,-eur titulom náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v sume 663,84 eur (správne malo byť 1.936,20 €), keď poukázal na skutočnosti, v zmysle ktorých ako oprávnený mal navrhnuť zvolenému súdnemu exekútorovi vykonanie exekúcie pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere dlžníkom, pričom exekúcia bola vedená pod sp. zn. EX 105/2004. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 9 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 44 ods. 6, 7, 238 ods. 1, 2 Exekučného poriadku a § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Zo spisu OS Komárno sp.zn, 8Er/618/2004 súd prvého stupňa zistil, že dňa 12.10.2004 (správne malo byť 19.10.2004), bola začatá exekúcia na základe návrhu na vykonanie exekúcie doručeného súdnemu exekútorovi Mgr. Kataríne Baňarovej, Dňa 26.04.2004 (správne malo byť 26.10.2004), bola exekučnému súdu doručená žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. K žiadosti bol pripojený návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Poverením Okresného súdu Komárno 8Er/618/2004-13 bol poverený vykonaním exekúcie exekútor Mgr. Katarína Baňarová, ktoré mu bolo doručené dňa 14.02.2005. Dňa 24.05.2010, bol exekučnému súdu doručený návrh, resp. žiadosť o informáciu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, ktorým navrhol poveriť vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, V. Uznesením Okresného súdu v Komárne č. k. 8Er/618/2004-34, zo dňa 10.04.2012, súd exekúciu pod sp. zn. 8Er/618/2004, vedenú u súdneho exekútora Mgr. Kataríny Baňarovej, so sídlom v Dunajskej Strede, pod EX 105/04, vyhlásil za neprípustnú a konanie zastavil. O náhrade trov exekúcie

súdneho exekútora rozhodne súd osobitným uznesením. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 09.09.2013, v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Nitre, č. k. 11CoE/124/2013-40 zo dňa 31.07.2013, keď oprávnený podal voči uzneseniu exekučného súdu zo dňa 10.04.2012 odvolanie ako aj návrh na prerušenie konania postupom podľa ustanovenia §109 ods. 1 písm. c) OSP, a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Odvolací súd uznesením zo dňa 31.07.2013 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 10.04.2012 potvrdil, a návrhy oprávneného na prerušenie konania zamietol. Oprávnený podal voči uzneseniu Krajského súdu v Nitre, zo dňa 31.07.2013, pod sp. zn. 11CoE/124/2013-40 odvolanie a zároveň aj dovolanie spolu aj s dovolaním pre porušenie práva EÚ na Najvyšší súd SR. O tomto dovolaní Najvyšší súd ešte nerozhodol.

Súd prvého stupňa konštatoval, že žalobca v priebehu konania predložil súdu dva znalecké posudky, ktoré si dal sám vypracovať a predložil ich ako listinný dôkaz. Ide o znalecký posudok č. 1/2013, vypracovaný znalcom Doc. JUDr. PhDr. Miroslavom Slašťanom, PhD., zo dňa 24.06.2013 a znalecký posudok č. 1/2014, Ekonomickej univerzity v Bratislave, Znaleckého ústavu so sídlom v Bratislave zo dňa 17.01.2014, ktorý bol zaevidovaný pod Spr č. 339/2014 tunajšieho súdu.

Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť. Uvedol, že základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom je jednak nesprávny úradný postup súdu, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Keďže predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je súčasné, teda kumulatívne splnenie všetkých troch základných predpokladov, je zrejmé, že bez zistenia prvého predpokladu, a to nesprávneho úradného postupu, nie je dôvodné skúmať existenciu vzniku škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy, resp. príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Ak čo i len jeden z predpokladov nevyhnutných pre vznik zodpovednosti za škodu nie je v konaní zistený a preukázaný, nedochádza k vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ktorá by prípadne mohla byť spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom a súd preto aj s prioritou na hospodárnosť konania ďalšie predpoklady neskúma. O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu a teda nesprávny úradný postup bol podstatou a rozhodujúcou príčinou vzniku škody. Pri posudzovaní námietky premlčania vznesenej žalovaným súd vychádzal z tej skutočnosti, že návrh na zmenu súdneho exekútora bol exekučnému súdu doručený dňa 24.05.2010, pričom o zmene súdneho exekútora bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Komárno, č. k. 8Er/618/2004-34 zo dňa 10.04.2012, keď súd exekúciu vedenú u súdnej exekútorky Mgr. Kataríny Baňarovej, so sídlom v Dunajskej Strede, vyhlásil za neprípustnú a konanie zastavil, ale vyslovene o zmene súdneho exekútora konkrétnym výrokom exekučného súdu rozhodnuté nebolo.

Žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku bola žalovanému doručená 23.04.2012. Všeobecná trojročná premlčacia doba podľa § 101 OZ, nemohla tak uplynúť pred dňom 23.04.2012, kedy bola žalovanému doručená žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku, a preto mal súd za to, že návrh na začatie konania bol podaný včas a námietka premlčania nie je dôvodná.

K podmienke uplatnenia nároku na súde a to predbežnému prerokovaniu nároku na náhradu škody príslušným orgánom v zmysle § 15 a nasledujúcich citovaného zákona, súd poukazuje, že v zmysle vyjadrenia žalovaného mu boli dňa 23.04.2012, doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Je pravdou, že už dňa 27.09.2012, bola tunajšiemu súdu doručená žaloba vo veci samej a teda nebola podaná po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr, súd však poukazuje, že je nepochybné, že ku dňu rozhodovania súdu vo veci samej v tejto právnej veci rozsudkom vyhláseným na pojednávaní dňa 30.06.2014, lehota 6 mesiacov už uplynula.

Vzhľadom na to, že exekúcia začala v roku 2004, na posúdenie veci bolo potrebné použiť ustanovenie § 44 ods. 6, Exekučného poriadku, v znení do 31.08.2005 a ustanovenie § 44 ods. 7 Exekučného poriadku, v znení účinnom od 01.09.2005 do 30.11.2006. Uvedené právne normy ustanovili povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v znení účinnom do 31.08.2005 bez uvedenia lehoty, a v § 44 ods. 7 Exekučného poriadku, v znení účinnom od 01.09.2005 do 30.11.2006, bola stanovená súdu lehota 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora. Exekučný súd po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie zisťoval rozsiahlym šetrením pobyt povinného, lebo súdna exekútorka návrhom zo dňa 03.03.2009 požiadala o ustanovenie opatrovníka povinnému. Okrem toho súd v tejto exekučnej veci neobdržal od oprávneného riadnu žiadosť o zmenu súdneho exekútora v predmetnej exekučnej veci, ale až zo žiadosti o informáciu o stave konania zo dňa 20.05.2010, doručené exekučnému súdu dňa 24.05.2010 a následne urgenciou oprávneného zo dňa 23.09.2010, doručené exekučnému súdu dňa 27.09.2010, sa prvýkrát dozvedel exekučný súd, že oprávnený žiada zmenu súdneho exekútora, a teda až následne po týchto žiadostiach

a urgenciách súd rozhodol uznesením dňa 10.04.2012. Ďalej uviedol, že v zmysle právnej úpravy v prípade podania návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora účinky pôvodného návrhu na vykonanie exekúcie zostávajú zachované, a preto v súvislosti s nerozhodnutím exekučného súdu v zákonnej lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody a ani nemajetkovej ujmy žalobcovi, čím nie je splnený predpoklad zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktorým je existencia škody. V predmetnej veci nie je splnený hneď prvý predpoklad zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktorým je nesprávny úradný postup. Naopak exekučný súd postupoval v súlade s exekučným poriadkom a nesprávneho úradného postupu sa nedopustil. Zároveň poukázal na názor Ústavného súdu SR, podľa ktorého porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (nález Ústavného súdu SR z 07.05.2013, sp. zn. IV. ÚS 471/2012-75). Samotné nedodržanie zákonnej lehoty nemožno totiž vnímať izolovane a oddelene od ostatných okolností, ktoré objektívne majú vplyv na jej plynutie a významnou mierou sa podieľajú na jej predĺžení.

Čo sa týka znaleckých posudkov č. 1/2013 a 1/2014, ktoré si v priebehu konania dal vypracovať žalobca, a ktoré tým pádom majú charakter na úrovni listiny, ako dôkazného prostriedku, sú pre súdennú vec bez väčšieho významu. Znalecký posudok č. 1/2013, rieši otázku rozhodcovského konania v spotrebiteľských sporoch, v práve Európskej únie. Žalobca žiadnym spôsobom nenamietal vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, prípadnou sťažnosťou u predsedu okresného súdu, prípadne inými písomnými námietkami, jednoducho po vydaní poverenia táto exekúcia naďalej prebiehala, v súlade s exekučným titulom, bola ukončená vrátením poverenia súdnym exekútorom, a preto nie je na mieste si uplatňovať pri takom množstve žiadostí o udelenie poverenia žalobcom náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, keď nie sú splnené zákonné podmienky na priznanie takýchto náhrad, jednak v súlade s zákonom č. 514/2003 Z. z., ako aj v súlade s Občianskym zákonníkom. Ďalší znalecký posudok č. 1/2014, stanovuje výšku majetkovej škody žalobcu. Tento znalecký posudok pre súdennú vec nie je dôležitým dôkazným prostriedkom, pretože predpoklad škody je bezpredmetný, vzhľadom na skutočnosť, že v konaní nie sú preukázané zostávajúce dva predpoklady nároku na náhradu škody nesprávnym úradným postupom, ktorými sú nesprávny úradný postup a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou.

Na základe uvedeného exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora konal priebežne, bez zbytočných prieťahov, a nebol preukázaný nesprávny úradný postup, ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu. Preto súd prvého stupňa záverom konštatoval, že nie je splnený ani predpoklad zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktorým je nesprávny úradný postup. Splnený tak nemôže byť ani posledný predpoklad, ktorým je príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, pretože nesprávny úradný postup a ani škoda zistené neboli. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, nepriznal náhradu trov konania, lebo mu žiadne nevznikli a žiadne si ani neuplatnil a nešpecifikoval.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie, odôvodniac ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s

čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote.

Ďalej namietal, že súdu prvého stupňa predložil Znalecký posudok č. 1/2014 o výške vzniknutej škody, pričom súd nevykonal dostatočné dokazovanie jeho oboznámením. Zo znaleckého posudku totiž jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. K predloženiu znaleckého posudku uviedol, že jeho vypracovanie bolo veľmi zložitú, pričom jeho vypracovanie žalobca zadal ešte dňa 01. marca 2013. Skutočnosť, že vypracovanie tohto posudku trvalo viac ako rok žalobca nevedel ovplyvniť, teda mal za to, že ide o objektívne dôvody. Podľa názoru žalobcu boli preukázané všetky podmienky pre vznik nároku na náhradu škody.

Záverom namietal, že žalobca pred začatím pojednávania v danej veci podal návrh na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR. Preto bol súd prvého stupňa povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Napadnutým uznesením č.k. 9C/579/2012-68 zo dňa 18.09.2014 súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť v lehote desiatich dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie so ZEP, ktorý je 20,- eur + 3,- eurá, podľa položky č. 7a a 20a sadzobníka súdnych poplatkov, zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení s poučením, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím všeobecného významu, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007, sp. zn. 4 Cdo 39/2007. V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi bola v rozpore s citovaným zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zároveň zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z. a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej

nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Na základe vyššie uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 212 ods. 1 OSP bez prejednávania na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolania žalobcu nie sú dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako aj napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 213 ods. 1 OSP, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní predmetnej veci sa zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prietahov“ (článok 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky).

O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, t.j. ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorej platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nevznikla by ani škoda. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z.z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Uvedená zodpovednosť je v ústave zakotvená v čl. 46 ods. 3.

Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, konkrétne či došlo v konaní k nesprávnemu úradnému postupu, vzniku škody a následne príčinnej súvislosti medzi nimi. Súd prvého

stupňa po preskúmaní uvedených podmienok potrebných k vzniku zodpovednosti štátu za škodu nezistil naplnenie ani jednej z nich, ktoré by vo vzájomnej súvislosti pri naplnení spôsobili zodpovednosť štátu za škodu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (6Cdo 119/2013).

Žalobca namietal, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak by súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Žalobca však nešpecifikoval žiadne skutočnosti, na základe ktorých malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, pričom ani odvolací súd žiaden takýto dôvod nevzhladol. Navyše hoci podľa § 120 odsek 1, veta prvá OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, podľa vety druhej citovaného ustanovenia, súd (teda nie účastníci) rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Preto ani nevykonanie navrhovaných dôkazov nemôže mať za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

Právom a zároveň povinnosťou účastníka konania je zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu. V predmetnej veci sa však žalobca a jeho právny zástupca pojednávania nezúčastnil z vlastného rozhodnutia, pričom predvolanie im bolo doručené v dostatočnom časovom predstihu pred pojednávaním, so zachovaním zákonnej päťdňovej lehoty. Svoju neúčasť však ospravedlnil mailom doručeným súdu 30.06.2014, teda v deň konania pojednávania. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu, ako aj žalovaného, ktorý taktiež svoju neúčasť ospravedlnil.

Súd prvého stupňa v tejto súvislosti vec správne právne posúdil a správne zistil skutkový stav veci. Ako vyplýva z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Komárno, sp. zn. 8Er/618/2004, exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 19.10.2004, kedy došiel návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi Mgr. Kataríne Baňarovej. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Komárno dňa 26.10.2004. Exekučným titulom bola notárska zápisnica napísaná JUDr. Jarmilou Kováčovou, notárom so sídlom v Bratislave, Gajova 13, sp.zn. N 1470/2004, NZ 63033/2004 zo dňa 06.08.2004.

Dňa 07.02.2005 Okresný súd Komárno poveril súdneho exekútora Mgr. Katarínu Baňarovú vykonaním exekúcie v predmetnej veci. Dňa 24.05.2010 došla súdu žiadosť o informáciu o stave konania, ktorej urgencia došla súdu dňa 27.09.2010. Z ich obsahu je zrejmé, že žalobca žiadal rozhodnúť o zmene súdneho exekútora, o ktorej žiadosti však v spise nie je žiaden doklad - návrh, preto o ňom exekučný súd ani nemohol rozhodnúť. Následne Okresný súd Komárno uznesením zo dňa 10.04.2012, č.k. 8Er/618/2004-34 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a konanie zastavil. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 09.09.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 31.07.2013, č.k. 11CoE/124/2013-40.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku účinného do 31.12.2004, teda v čase začatia exekučného konania, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Na základe citovaného ustanovenia odvolací súd k žalobcom tvrdenému nedodržaniu zákonom stanovenej lehoty 30 dní na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora uvádza, že v čase

začatia exekučného konania ustanovenie § 44 ods. 5 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.12.2004 neupravovalo lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora. Až novela účinná od 01.09.2005 (zákon č. 341/2005 Z.z.) zaviedla lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v trvaní 30 dní. Zároveň je potrebné poznamenať, že podľa ustanovenia § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, exekučné konania začaté pred 01.09.2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.08.2005, ak odsek 2 neustanovuje inak, pričom v predmetnom prípade odsek 2 vo vzťahu k citovanému ustanoveniu § 44 neustanovuje inak. V záujme zachovania princípu zákazu retroaktivity je potrebné vychádzať z citovaných ustanovení a vzhľadom k tomu je možné jednoznačne konštatovať, že v danom prípade v čase začatia exekučného konania (19.10.2004) lehota na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora neplatila, preto ani nemohol vzniknúť stav právnej neistoty.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd môže len konštatovať, že nedošlo k porušeniu povinnosti rozhodnúť o návrhu na zmenu súdneho exekútora v primeranej lehote, a teda k stavu právnej neistoty a k prietahom v konaní namietaných žalobcom ani nemohlo dôjsť. Navyše exekučný súd v uvedenej veci ani žiadnou lehotou na vydanie rozhodnutia o zmene súdneho exekútora nebol viazaný. Je tiež potrebné poznamenať, že exekučnému súdu žiaden takýto návrh ani nebol podaný, preto o ňom ani nemohlo byť rozhodnuté.

K námietke žalobcu, že súd rozhodoval na základe inšpirácie novou právnou úpravou odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa ustanovenie § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci citoval v správnom znení, účinnom do 01.01.2013, pričom obe ustanovenia na daný skutkový stav aj správne aplikoval a preto je aj táto námietka nedôvodná. Zároveň odvolací súd poukazuje na dôvodovú správu k § 9 ods. 2 zákona č. 412/2012 Z.z. z ktorej vyplýva, že súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy. Pokiaľ by konajúci súd o náhradu škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie prietahov, znamenalo by to absurdný záver, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom by to mohlo smerovať k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Konštatovať prietahy v súdnom konaní je oprávnený len Ústavný súd Slovenskej republiky. Taktiež aj novela § 9 ods. 2, 3 presne upravila prietahy v konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené konštatovania odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nenaplnil ani jednu z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu vymedzených zákonom č. 514/2003 Z.z., ako ani nepreukázal, že by mu vznikla akákoľvek majetková škoda, resp. nemajetková ujma v príčinnej súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu.

Predmetom odvolacieho konania bolo i odvolaním napadnuté uznesenie, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť v lehote desiatich dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie so ZEP, ktorý je 20,- eur + 3,- eurá, podľa položky 7a a 20a sadzobníka súdnych poplatkov, zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. Podľa odseku 4, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou. Podľa odseku 2, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa

vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 8 ods. 1 citovaného zákona, poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 18ca citovaného zákona (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. októbra 2012), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa § 18cc citovaného zákona (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. januára 2014), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 31. decembra 2013 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 31. decembra 2013, i keď sa stanú splatnými po 31. decembri 2013.

Odvolací súd k namietanej absencii odôvodnenia zastal názor, že napadnuté uznesenie spĺňa požiadavku dostatočného odôvodnenia rozhodnutia z toho hľadiska, že toto uvádza dôvod uloženej povinnosti, ako aj jej výšku a taktiež určuje, podľa akej konkrétnej položky sadzobníka súdnych poplatkov bola predmetná povinnosť uložená. Taktiež spĺňa aj podstatné náležitosti, ktoré zákon kladie na tento typ rozhodnutia v zmysle § 169 ods. 1 OSP. Takýto rozsah odôvodnenia, priamo nadväzujúci na jeho výrokovú časť, postačuje na jeho dostatočné zdôvodnenie. Súd zastáva názor, že v prípade takéhoto rozhodnutia nie je potrebná ďalšia samostatná časť rozhodnutia s nadpisom Odôvodnenie, naopak, ďalšie skutočnosti by rozhodnutie mohli zaťažiť zbytočným formalizmom.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, časť I., Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní znie: zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20,- eur. Predmetná položka bola do zákona vložená novelou - zákonom č.286/2012 od 01.10.2012 a doposiaľ nebola menená.

Podľa Položky 20a Sadzobníka súdnych poplatkov, za vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh, ktoré vytvoria súdny spis, a rovnopisu podaní a ich príloh doručovaných účastníkom, ak bolo podanie urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona. (za každú stranu 0, 10 eura najmenej 10 eur za podanie, ktoré je návrhom na začatie konania s prílohami, najmenej 3 eurá za ostatné podania s prílohami).

Taktiež námietka žalobcu že spoplatneniu nepodlieha odvolanie, ale len žaloba, je nedôvodná vzhľadom k ustanoveniu § 6 ods. 2 v znení účinnom v čase podania odvolania, podľa ktorého sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej, pričom táto podmienka bola v predmetnej veci splnená, nakoľko odvolanie bolo podané vo veci samej. Z tohto hľadiska súd posúdil vznik poplatkovej povinnosti žalobcu i v zmysle intertemporálneho ustanovenia § 18cc, ktoré je potrebné vykladať tak, že ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak konanie začalo pred 31.12.2013, vyberajú sa súdne poplatky podľa predpisov účinných do 31.12.2013. V predmetnej veci však žalobca podal odvolanie po 01.01.2014 (dňa 02.09.2014) a hoci samotné návrhové konanie vo veci samej začalo pred 01.01.2014, použije sa právny stav podľa zákona účinného po 01.01.2014, (pretože poplatok sa vyrubuje za odvolanie ako za konanie na jednom stupni), aby nedošlo k porušeniu princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým pred 01.01.2014.

Preto neobstojí ani žalobcova argumentácia rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 39/2007, keďže súd prvého stupňa svojvoľne nerozšíril okruh úkonov podliehajúcich súdному konaniu, a správne na daný prípad aplikoval ustanovenia účinné v čase podania odvolania, teda v čase vzniku poplatkovej povinnosti.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa žalobcovi správne uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok, ktorá mu vznikla podaním odvolania so ZEP, a to v správnej výške 20,- € + 3,-€ podľa položky 7a a 20a sadzobníka súdnych poplatkov.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutia súdu prvého stupňa ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 odsek 1, v spojení s § 140 odsek 1, § 151 odsek 1 veta prvá a § 224 odsek 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu

trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si náhradu trov neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik týchto trov ani nevyplýva, a teda mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.